

Tornedalingarnas dag 15 juli

Den 15 juli, när det är som vackrast i Tornedalen, hissas meänflaku på flera håll i Sverige. Tornedalingarnas dag firas.

Tornedalingarna är sedan 2000 en av Sveriges nationella minoriteter tillsammans med urfolket samer, sverigefinnar, judar och romer. Att vara tornedaling innebär både en regional och en kulturell identitet. Regionalt sett bor tornedalingarna främst i de nordligaste kommunerna i Sverige, orter som följer Torne- och Muonioälvar i Lappland ner till Bottenhavet. Men de finns i hela landet.

Alla ur minoriteten kallar sig inte **tornedalingar** utan föredrar begreppen **kvän**, **lantalainen** eller **malmfältsbo** även om kulturen och språket på många sätt är gemensamma. Kvänerna har också en egen flagga som består av en ”solblomma” mot en blå bakgrund. Tornedalingarnas flagga, meänflaku, har färgerna gult, vitt och blått. Färgerna har inspirerats av solen, snön och Torneälvens blå vatten.

År 2000 blev meänkieli, som betyder ”vårt språk”, klassat som ett av Sveriges fem nationella minoritetsspråk. I östra Tornedalen vid finska gränsen har språket påverkats av finskan medan det i områden runt Malmfälten är mer vanligt med svenska ord. Alla tornedalingar pratar inte meänkieli i dag. Kunskapen om det egna språket har minskat kraftigt, mycket på grund av tidigare minoritetspolitik där tornedalsfinskan (det tidigare namnet för meänkieli) förbjöds i skolorna. Överföringen av språket mellan generationer har påverkats starkt av det och på många håll har den upphört helt. Nu jobbas det på flera håll för att få språket att överleva.

Språket är nära besläktat med kvänskan som etablerades i Nordnorge under 1800-talet när många tornedalingar flydde nödåren i Tornedalen. Enligt Svenska Tornedalingars Riksförbund, STR-T, finns det idag cirka 70 000 personer som talar eller förstår meänkieli helt eller delvis.

Typisk tornedalsk mat består av det som finns i naturen: till exempel hjortron, lingon, ren- och älgkött, sik, lax och mandelpotatis.

Meänflaku - ”vår flagga”

Kvänska flaggan